سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۰، فرودین ۱۴۰۰، ۲-۱

درآمدی بر پدیده نویسندگان بیش از حد

An Introduction to Hyper-authorship Phenomenon

محسن رضائیان[۱]
M. Rezaeian

اصطلاح نویسندگان بیش از حد (Hyper-authorship) یا (Mass-authorship) برای مقالاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تعداد نویسندگان آن‌ها از حد متعارف، بسیار فراتر رفته باشد. اگر چه شاید نتوان حد متعارفی برای تعداد نویسندگان یک مقاله مشخص نمود، شواهد موجود نشان می‌دهند که تعداد مقالاتی که نویسندگان آن‌ها از هزار نفر بالاتر می‌باشد، در حال رشد فزآینده‌ای هستند. مطالعه به عمل آمده بر روی مقالات نمایه شده در انستیتو اطلاعات علمی Institute for Scientific Information (ISI) نشان می‌دهد که در فاصله سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ میلادی، ۵۷۳ مقاله بالای هزار نویسنده در آن نمایه شده است. این در حالی است که تعداد مقالات مشابه نمایه شده در همین پایگاه و در فاصله سال‌های ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۸ میلادی، به بیش از دو برابر، یعنی ۱۳۱۵ مورد افزایش یافته است [۱].

نوشتن مقالات با بیش از هزار نویسنده در فیزیک ذرات و فیزیک اتمی (Particle and nuclear physics) به خاطر وجود پروژه‌های بزرگ چند ملیتی، از قدمت بیش‌تری برخوردار است. با این وجود و در سال‌های اخیر، نگارش چنین مقالاتی در حوزه‌های دیگر از دانش بشری از جمله اپیدمیولوژی جهانی (Global epidemiology) و تغییرات آب و هوایی (Climate change) نیز در حال رخ دادن می‌باشد [۱]. برای نمونه، مقاله‌ای که در سال ۲۰۱۷ میلادی در نشریه لانست Lancet پیرامون شاخص توده بدنی (Body-mass index) به رشته تحریر درآمده است، دارای بیش از ۱۰۰۰ نویسنده از ۱۰۰ کشور جهان می باشد [۲].

اگر چه افزایش تعداد نویسندگان یک مقاله می‌تواند به معنای انجام پروژه‌های پژوهشی بزرگ‌تر و همکاری‌های بین المللی بیش‌تری باشد، با این وجود، ضروری است که تک تک نویسندگان این مقالات نیز از معیارهای نویسندگی برخوردار باشند [۳].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده پزشکی، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۱۲۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.1.9.9]
[DOI: 10.52547/jrums.20.1.1]

در خاتمه این سخن سردبیری ضروری است که یک‌بار دیگر نگاهی به معیارهای نویسندگی یک مقاله داشته باشیم. کمیته بین‌المللی سردبیران مجلات علوم پزشکی (International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE معیارهای نویسندگی در یک مقاله را به شرح زیر بیان نموده است [۳]:

۱. نویسنده فردی است که سهم اساسی در شکل‌گیری و طراحی مطالعه، جمع‌آوری داده‌ها و یا تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات داشته باشد.

۲. وی هم‌چنین می‌بایست در تهیه پیش‌نویس اولیه مقاله نقش داشته و یا این که پیش‌نویس اولیه را به شکلی نقادانه از نظر بار معنوی آن مورد تجدیدنظر قرار دهد.

۳. نویسنده بایستی نسخه نهایی مقاله را قبل از چاپ مورد تأیید نهایی خود قرار دهد.

۴. بالاخره، نویسنده یک مقاله باید خود را پاسخ‌گو درباره جنبه های مختلف یک مقاله قلمداد نماید. وی باید این اطمینان را ایجاد نماید تا سؤالاتی که پیرامون صحت و تمامیت مقاله مطرح می‌گردد، به بهترین نحو مورد بررسی و پاسخ‌گویی قرار خواهد گرفت.

References

[1] Dalmeet Singh Chawla. Hyperauthorship: global projects spark surge in thousand-author papers. Nature. Dec 13. doi: 10.1038/d41586-019-03862-0. Online ahead of print.

[2] NCD Risk Factor Collaboration (NCD-RisC). *Lancet* 2017; 390: 2627–42.

[3] Deborah Bowman D, Kinnan S. Authorship of articles in scholarly publications. *VideoGIE* 2019; 31; 5(1): 5-6.

[4] ICMJE. Defining the role of authors and contributors. Available at: http://www.icmje.org/recommendations/ browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html. Accessed February, 2021.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-09-14]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1400.20.1.9.9]
[DOI: 10.52547/jrums.20.1.1]